

REPUBLIKA KOSOVA
KANCELARIJA GENERALNOG REVIZORA

Br. Dokumenta: 22.6.1-2015-08

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA
OPŠTINE PEĆ ZA GODINU ZAVRŠENU SA
31 DECEMBROM 2015 GODINE

Priština, jun 2016

Generalni Revizor Republike Kosovo je najviša institucija ekonomske i finansijske kontrole, koja prema Ustavu i zakonima zemlje uživa funkcionalnu, finansijsku i operativnu nezavisnost. Kancelarija Generalnog Revizora obavlja revizije regularnosti i performanse i za svoj rad odgovara Skupštini Kosova.

Naša misija je da doprinosimo zdravom finansijskom upravljanju u javnoj administraciji. Mi obavljamo revizije u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na javnom sektoru i sa najboljim evropskim praksama.

Izveštaji Kancelarije Generalnog Revizora na direktan način promovišu odgovornost pošto oni pružaju održivu osnovu za zahtevanje odgovornosti od strane menadžera svake budžetske organizacije. Tako mi povećavamo poverenje u trošenju javnih fondova i odigravamo aktivnu ulogu u obezbeđivanju interesa poreskih platiša i ostalih interesnih strana u povećanju javne odgovornosti.

Generalni Revizor je odlučio o mišljenju revizije i izveštaju o Godišnjim Finansijskim Izveštajima Opštine Peć na osnovu savetovanja sa Pomoćnikom Generalnog Revizora, Qerkin Morina, koji je nadgledao reviziju.

Izveštaj i izdato mišljenje su rezultat revizije sprovedene pod upravljanjem Direktora Revizije, Astrit Bllaca, podržan od, Fikret Ibrahimimi (Vođa tima), i Senver Morina .

TABELA SADRŽAJA

Opšti sažetak	4
1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje	7
2 Upravljanje.....	11
3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola	17
Dodatak I: Pristup i metodologija revizije	29
Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR	30
Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine.....	33

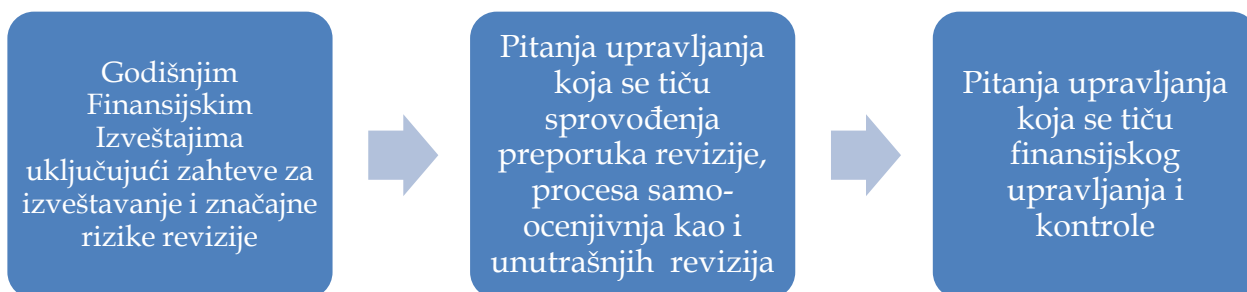
Opšti sažetak

Uvod

Ovaj izveštaj rezimira glavna pitanja koja proističu iz naše revizije godišnjih finansijskih izveštaja Opštine Peć za 2015 godinu – koji određuje Mišljenje koje je dato od strane Generalnog Revizora. Želeo bih da se zahvalim Predsednika Opštine i njegovom osoblju za njihovu pomoć tokom procesa revizije.

Pregled finansijskih izveštaja za 2015 godinu je preduzet u skladu sa međunarodno priznatim standardima revizije na Javnom Sektoru (MSRJS). Naš pristup je uključio testiranja i procedure koje smo mislili da su bile potrebne da dođemo do mišljenja u vezi sa finansijskim izveštajima. Preduzeti pristup je predstavljen u Memorandumu Planiranja Revizije, od datuma 09.10.2015.

Naša revizija se fokusira na:

(Detaljno, vidi Dodatak 1 ovog izveštaja).

Nivo rada obavljenog od strane Kancelarije Generalnog Revizora za izvršenje revizije za 2015 godinu, je određen od kvaliteta unutrašnje kontrole sprovedene od strane menadžmenta.

Mišljenje

Dodatak II objašnjava različite vrste mišljenja primenjenih od strane Kancelarije Generalnog Revizora.

Mišljenje Generalnog Revizora je:

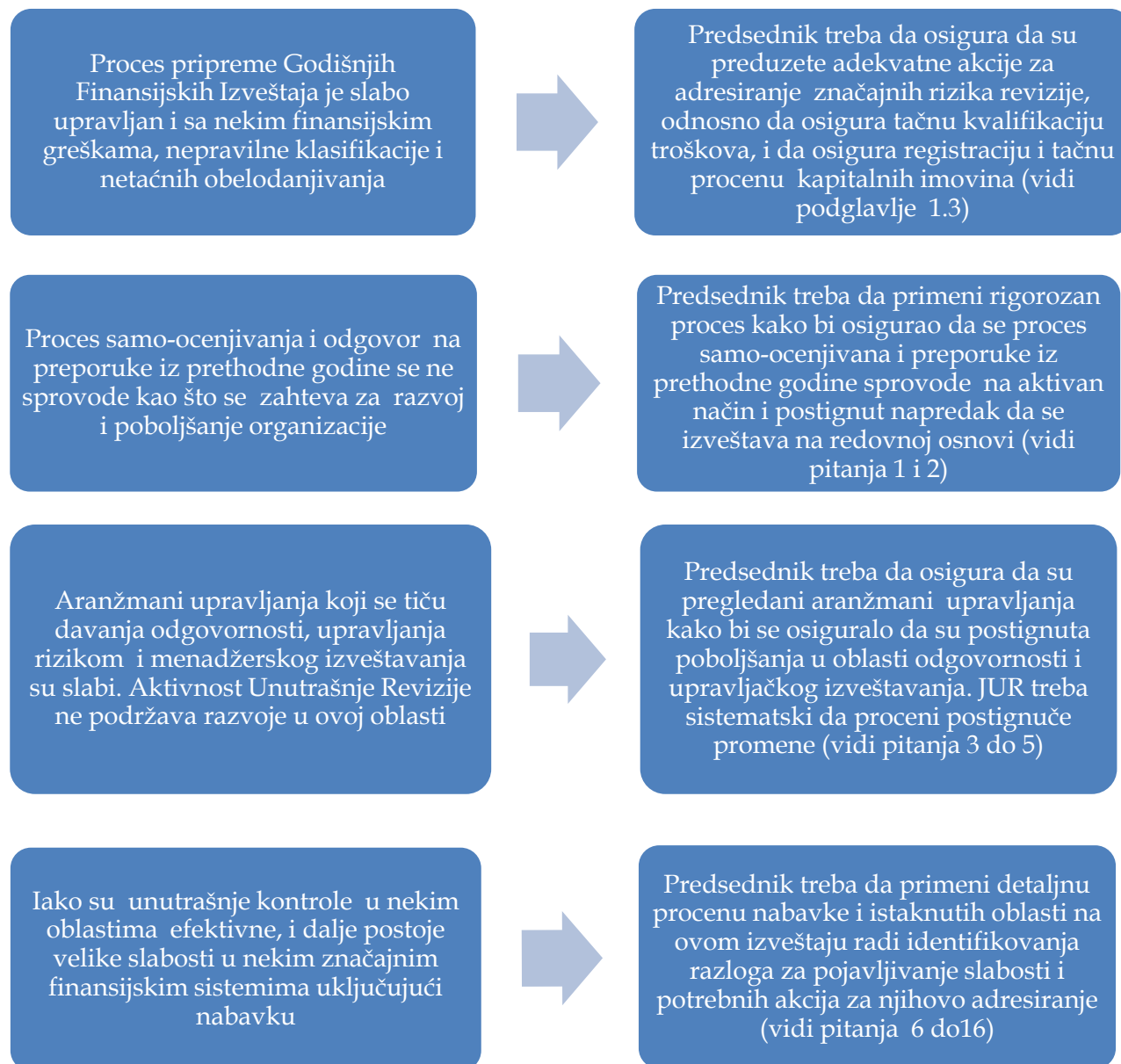
‘Ne- modifikovano mišljenje sa Isticanjem Pitanja’ jer naša revizija je identifikovala pogrešno klasifikovanje računa na GFI u ukupnoj vrednosti od 308,255€ a vrednost ne-registrovane imovine u ISUFK je bila 3,981,660€.

Potpuno formulisanje mišljenja je detaljno prikazano u pod poglavlju 1.2 ovog izveštaja.

Opšti zaključak

Sistem unutrašnje kontrole, uspostavljen od strane opštine, efektivno funkcioniše u nekim oblastima ali slabosti i dalje su prisutni u nekim značajnim oblastima upravljanja.

Naši glavni zaključci i preporuke su:

Odgovor Menadžmenta o reviziji 2015

Predsednik Opštine je uzeo u obzir i složio se sa svim nalazima i zaključcima u ovom izveštaju, i obavezao se da će adresirati date preporuke.

Smatramo kao preduzetom činjenicu da će Predsednik:

- Razmotriti izveštaj revizije u Skupštini Opštine; i
- Do kraja januara 2017 godine, raspraviti u Skupštini Opštine u napredovanju u vezi sa sprovođenjem Akcionog Plana o preporukama revizije, pre nego što se GFI 2016 godine budu dostavili Ministarstvu Finansija.

1 Godišnji finansijski izveštaji i ostale obaveze za spoljno izveštavanje

1.1 Uvod

Naš pregled Godišnjih Finansijskih Izveštaja (GFI-a) uzima u obzir usklađenost sa okvirom izveštavanja kao i kvalitet i tačnost informacija koja su predstavljena na GFI-a. Mi takođe uzimamo u obzir izjavu koja je data od strane Glavnog Administrativnog Službenika (GAS) i Glavnog Finansijskog Službenika (GFS), kada se GFI dostavljaju Vladi.

Izjava o predstavljanju GFI uključuje izvestan broj tvrdnji u vezi usaglašenosti sa okvirom izveštavanja i kvalitetom informacija u okviru GFI-a. Ove tvrdnje imaju za cilj da pružaju sigurnost za Vladu da su pružene sve relevantne informacije radi osiguranja da može se preduzeti jedna sveobuhvatna revizija.

1.2 Mišljenje Revizije

ZA OPŠTINU PEĆ

NE-MODIFIKOVANO MIŠLJENJE SA ISTICANJEM PITANJA

Revidirali smo Godišnje Finansijske Izveštaje Opštine Peć za godinu završenu 31. 12, 2015, koje uključuju izveštaj o prijemima i isplatama u gotovini, izveštaj o upoređenju budžeta sa aktuelnih iznosima, objašnjavajuće beleške finansijskih izveštaja i obelodanjivanja.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji predstavljaju pravilan i tačan prikaz u svim materijalnim aspektima, prijema, isplata i izvršenog budžeta Opštine Peć za godinu završenu 31.12.2015, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor (računovodstva u gotovom novcu), Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima i Finansijskim pravilom Ministarstva Finansija br. 03/2013 o Finansijskim Izveštajima budžetskih organizacija.

Osnova za mišljenje

Izvršili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod odeljka Odgovornosti Revizora za Reviziju Godišnjih Finansijskih Izveštaja. Prema etičkim standardima, koji su relevantni za našu reviziju Godišnjih Finansijskih Izveštaja Budžetskih Organizacija na Kosovu, KGR-a je nezavisna od opštine i ostali etički zahtevi su ispunjeni u skladu sa ovim zahtevima. Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i odgovarajući, za obezbeđivanje osnove za mišljenje.

Isticanje pitanja

Želimo da skrenemo pažnju da:

Opština je pogrešno klasifikovala troškove u iznosu od 308,255€, koje uključuju: isplate za održavanje puteva 197,652€, održavanje javne rasvete 7,760€, ulepšavanje grada za praznike 9,995€, održavanje školskih i zdravstvenih objekata 21,211€, studija izvodljivosti terena za skijanje 32,500€, podrška preduzećima 9,324€, rušenje objekata 4,400€ i ostali identifikovani troškovi u iznosu od 25,413€ koji su isplaćeni od budžeta Kapitalnih Investicija. Ovi troškovi trebalo tretirati kao troškovi za robe i usluge i subvencije. Glavni razlog za ove greške je ograničen budžet za robu i usluge, za koje opštine ne mogu da pokriju ove troškove.

Vredi da se razjasni da je iznos od 308,255€ odobren sa budžetske tabele budžeta za kapitalne investicije 2015, ali projekti koji su predstavljeni u tabeli ne ispunjavaju uslove da budu tretirani kao kapitalni projekti, i greške se tiču početnog planiranja opštine i neadekvatnih odobrenja od strane MF.

Stečena sredstva tokom 2015 godine, u vlasništvu opštine u iznosu preko 1,000€, nisu potpuno registrovane na računovodstvenom registru imovine. Iskazana vrednost od strane opštine, ne registrovana u ISFUK je 3,981,660€.

Prihodi od poreza na imovinu prema sistemu u Ministarstvu Finansija su veći od registrovanih u ISFUK za iznos od 28,726€. Do kraja revizije, napori za harmonizaciju razlika između opštine i Ministarstva Finansije nisu rezultirali traženim pojašnjenjima. Za gore navedena pitanja mi nismo kvalifikovali mišljenje.

Odgovornost Menadžmenta i osoba koje su odgovorne za Upravljanje i Godišnje Finansijske Izveštaje

Predsednik Opštine je odgovoran za pripremu i tačno predstavljanje GFI na osnovu Međunarodnih Standarda Računovodstva na Javnom Sektoru - modifikovanog Finansijskog Izveštavanja na osnovu Računovodstva Gotovog Novca, a odgovoran je za unutrašnje kontrole koje menadžment ocenjuje kao potrebnim za omogućavanje pripreme finansijskih izveštaja bez materijalno pogrešnih prikazivanja koje su uzrokovane usled prevare ili greške. To uključuje primenu Zakona br. 03/L-048 o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornostima (sa izmenama i dopunama).

Predsednik Opštine i Glavni finansijski Službenik su odgovorni za praćenje procesa finansijskog izveštavanja opštine.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju godišnjih finansijskih izveštaja

Naša je odgovornost da na osnovu naše revizije izrazimo mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima. Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da planiramo i obavimo reviziju kako bismo stekli razumnu sigurnost o tome da li finansijski izveštaji nemaju materijalno pogrešnih prikazivanja

Naš cilj je da dobijemo razumnu sigurnost o tome da li godišnji finansijski izveštaji generalno ne sadrže materijalno pogrešna prikazivanja, usled prevare ili greške. Razumna sigurnost je jedan visok stepen sigurnosti ali to ne garantuje da će jedna revizija koja se obavlja u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešna prikazivanja kada ona postoji. Materijalno pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti zbog prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, se očekuje da one individualno ili u grupi mogu da utiču na odluke korisnika koje se donose na osnovu ovih godišnjih finansijskih izveštaja.

Revizija uključuje i obavljanje postupaka radi dobijanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odabrani postupci zavise od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno pogrešnih prikazivanja u finansijskim izveštajima ili usled prevare ili greške. U obavljanju tih procena rizika, revizor razmatra unutrašnje kontrole koje su relevantne za sastavljanje finansijskih izveštaja od strane entiteta, kako bi dizajnirao revizorske postupke koje su pristupačne za okolnosti entiteta, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti unutrašnje kontrole entiteta.

Revizija uključuje i ocenjivanje prikladnosti korišćenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procena izvršenih od strane menadžmenta, kao i ocenjivanje Prezentacije Finansijskih Izveštaja.

1.3 Značajni rizici u GFI

Opis

Na našem Memorandumu planiranja revizije od dana 09/10/2015, identifikovano je četiri (4) rizika za GFI. Ovi rizici su materijalne pogrešne tvrdnje koje mogu rezultirati modifikovanjem mišljenja ili isticanjem pitanja. Dve od njih koje se tiču klasifikacije troškova i procenu imovine su materijalizovane, jer menadžment nije preduzeo neku akciju za adresiranje identifikovanih rizika.

Identifikovana nepravilna klasifikacija u ukupnom iznosu od 308,255€, su isplate za održavanje puteva 197,652€, održavanje javne rasvete 7,760€, ulepšavanje grada za praznike 9,995€, održavanje školskih i zdravstvenih objekata 21,211€, studija izvodljivosti terena za skijanje 32,500€, podrška preduzećima 9,324€, rušenje objekata 4,400€ i ostali identifikovani troškovi u iznosu od 25,413€ koji su isplaćeni od budžeta Kapitalnih Investicija. Ovi troškovi trebalo tretirati kao troškovi za robe i usluge i subvencije.

Stečena sredstva tokom 2015 godine, u vlasništvu opštine u iznosu preko 1,000€, nisu potpuno registrovane na računovodstvenom registru imovine. Iskazana vrednost od strane opštine, ne registrovana u ISFUK je 3,981,660€.

Drugi rizik za isplate od trećih lica nije materijalizovan, jer menadžment preduzeo adekvatne akcije za njihovu registraciju u ISFUK u iznosu od 329,198€, i su predstavljene u GFI.

Četvrti značajni rizik koji se odnosi na predstavljanju prihoda nije materijalizovan jer menadžment preduzeo potrebne akcije tokom 2015 godine.

1.4 Usklađenost sa zahtevima za GFI i ostali zahtevi za izveštavanje

Od opštine se zahteva da deluje u skladu sa određenom okvirom za izveštavanje i ostalim zahtevima za izveštavanje. Mi smo uzeli u obzir:

- Usklađenost sa Finansijskom Pravilom br. 03/2013;
- Zahtevi ZUJFO br. 03/L-048 (sa izmenama i dopunama);
- Usklađenost sa budžetskim zahtevima;
- Dostavljanje redovnih tromesečnih izveštaja u Skupštini Opštine; i
- Plan nabavke i izveštavanje o progresu kapitalnih investicija preko 10,000€.

U kontekstu GFI-a, mi nemamo nijedno pitanje da pokrenemo u vezi sa okvirom izveštavanja, izuzev pitanja da GFS nije izveštavao o fizičkom i finansijskom napretku kapitalnih investicija.

IZJAVA PREDSEDNIKA OPŠTINE

Imajući u vidu ono što je gore navedeno, Izjava od strane GAS i GFS, povodom dostavljanja nacrt GFI-a u Vladi, ne može se smatrati potpuno tačnim jer tokom revizije smo identifikovali materijalne greške.

1.5 Preporuke

Preporuka 1 **Prioritet visoki** - Predsednik treba osigurati da je izvršena analiza radi određivanja uzroka koji su uticali na Isticanju Pitanja. Potrebno je da se preduzmu adekvatne akcije za adresiranje uzroka na sistematski i pragmatični način radi uklanjanja grešaka u klasifikaciji ne kapitalnih troškova, i za osiguranje registraciju i tačnu procenu kapitalnih imovina.

Preporuka 2 **Prioritet visoki** - Predsednik treba osigurati da GFS sistematski izveštava o fizičkom i finansijskom napretku kapitalnih investicija. Tamo gde je potrebno, treba da se ažuriraju projekti u programu kapitalnih investicija, kako bi naredni budžetski zahtevi budu pripremljeni na osnovu realnih potreba za investicije.

2 Upravljanje

2.1 Uvod

Efektivni aranžmani upravljanja su ključni za opštinu da uspešno upravlja izazovima sa kojima se suočava i da obezbedi pružanje boljih usluga u korist poreskih obveznika i ostalim korisnicima usluga.

Ključni instrument za podršku efektivnog upravljanja je sprovođenje revizorskih preporuka jer ovo pokazuje da menadžment izgleda odlučan na poboljšanje postojećih procesa i kontrole. Slično, kontrolna lista samo ocenjivanja koja se popunjava od strane svih budžetskih organizacija obezbedi okvir za prošireni aranžman upravljanja. Važno je da se poklapa podatak opštine u vezi sa samo ocenjivanjem budu o oslonjene na adekvatnim dokazima.

Ostali deo pregleda aranžmana upravljanja odražava razmatranje:

- Oblastima aranžmana upravljanja gde su potrebna važna poboljšanja i gde mi verujemo da naše preporuke mogu izazvati pozitivna poboljšanja; i
- Oblastima finansijskog upravljanja i kontrole identifikovane kroz našeg revizorskog rada, uključujući i specifičan rad u pravcu pitanja usaglašenosti u ključnim sistemima prihoda i troškova (ove oblasti su pregledani na poglavlju 3 ovog izveštaja).

2.2 Opšti zaključak o upravljanju

Postoji brojne slabosti upravljanja unutar opštine, posebno u pogledu odgovornosti, upravljanju rizika i kvalitetu menadžerskog upravljanja. Kontrolna lista samo procene, ispunjena od strane opštine, odražava ovu situaciju samo delimično, sa nekim pozitivnim komponentama o postojanju postojećih aranžmana koji nisu zasnovani na dokaze i kvalitet menadžerskog izveštavanja. Ostali aranžmani koji će podržati razvoj upravljanja, kao efektivni odgovor prema preporukama revizije treba da se uzmu u obzir.

2.3 Preporuke iz prethodne godine

Naš izveštaj revizije za GFI-a opštine za 2014 godinu, rezultirao je sa 15 glavnih preporuka. Opština je pripremila Akcioni Plan gde se predstavlja način sprovođenja datih preporuka. Do kraja naše revizije za 2015 godinu, jedna (1) preporuka je sprovedena, osam (8) su na procesu adresiranja i šest (6) nisu još uvek adresirane. Za detaljniji opis preporuka i kako su one adresirane pogledajte Dodatak III.

Izveštaj Revizije 2014 godine, je raspravljen i u Skupštini Opštine.

Pitanje 1 - Implementiranje preporuka iz prethodne godine- Prioritet visok

Nalaz Samo jedna preporuka iz prethodne godine je implementirana, jer opština nije pratila neki formalni proces za upravljanje i nadgledanje načina sprovođenja preporuka Generalnog Revizora.

Rizik Kontinuirane slabosti menadžerskih kontrola i ostalih kontrola u finansijskim sistemima su rezultirali na:

- Slabo planiranje i izvršenje budžeta;
- Nedostatak povratnih izveštaja u vezi sa razdeljenim subvencijama;
- Pre/potcenjivanje obelodanjivanja u izveštajima; i
- Slabosti u opštoj upravljanju.

Preporuka 3 Predsednik treba da sistematski nadgleda sprovođenje akcionog plana i da identifikuje razloge zašto isti nije sproveden. Jedan pregledani plan treba tačno da odredi vremenske rokove za implementiranje preporuka GR, i identifikovanom odgovornom osobljem, uz fokusiranje najpre na naj značajnim oblastima.

2.4 Kontrolna Lista samo-ocenjivanja FUK-e

Ministarstvo Finansija je izradila jednu detaljnu listu samo-ocenjivanja za budžetske organizacije kako bi se podržali efektivni aranžmani upravljanja. Mi smo testirali kvalitet upitnika o samo-ocenjivanju FUK-a dostavljeni u Ministarstvu od strane opštine, i procenili smo neka ključna pitanja za komponente kontrolne liste. Naše nalaze smo sumirali u nastavku. Ovo nema za cilj da daje komentar o kvalitetu celog dostavljenog upitnika o samo-ocenjivanju, ali odražava stanje jednog broja ključnih pitanja za podršku naporima Ministarstva Financija u povećanju efektivnosti procesa i u razvoju sistema FUK-a u celini.

Pitanje 2 - Kontrolna lista samo-ocenjivanja - Prioritet Visoki

Nalaz Kao deo naše revizije, ispitivali smo šest ključnih pitanja upitnika o samo-ocenjivanju u vezi sa pet komponenta i otkrili sledeće:

1. Odgovarajuće procedure za upravljanje rizika nisu uspostavljene i to je detaljno tretirano u poglavlju 2.5.1;
2. Opština izradila Strateški Razvojni Plan. Na ovom strateškom dokumentu nisu određene u celosti finansijski troškovi za sprovođenje ciljeva.
3. Takođe, nisu izrađeni jasni akcioni planovi za adresiranje preporuka gde bi se odredili rokovi i odgovorni ljudi za adresiranje preporuka. To je dokazano i sa negativnim odgovorima na upitniku samo-ocenjivanja/shodno sa niskom ocenom;
4. Prošle godine dali smo preporuku za kvalitetnije planiranje što se tiče vrsti nabavke, kako bi izbegli podelu tendera. Sada je uspostavljena veza između plana nabavke i budžeta; i
5. Rukovodioci jedinica pripremaju tromesečne izveštaje za Predsednika i Skupštinu Opštine. Sastanci se redovno održavaju ali nema dokaza na raspolaganju da bi potvrdili da u ovim sastancima formalno određuju koraci za adresiranje pokrenutih pitanja;

Unutrašnje Revizija nije adresirala gore navedena pitanja. Štaviše, preduzeta akcija za adresiranje identifikovanih pitanja od samo-ocenjivanja 2014 godine je ograničena. Ta situacija je desila zbog nedostatka jasnoće u opštini koja se odnosi na značaj ove kontrolne liste i na to, ko je odgovorni službenik koji koristi ove mehanizme za podršku operativnih poboljšanja.

Rizik	Slabi aranžmani upravljanja oslabe strateške i operativne procese i smanjuju kvalitet pružanih usluga za građane kroz neefikasne i ne efektivne aktivnosti.
Preporuka 4	Predsednik treba osigurati da je sproveden pregled za ispunjenje kontrolnog lista samo procenjivanja i da je obavljeno pro-aktivno adresiranje oblasti sa slabostima. Pomoćnu ulogu u podizanju kvaliteta i potvrdu tvrdnja u upitniku samo-ocenjivanja, može da pruža unutrašnja revizija kroz završnog pregleda.

2.5 Specifični pregledi upravljanja

Naš rad u posebnim oblastima aranžmana upravljanja je osnivan kroz revizorskog planiranja, imajući u vidu kontekst unutar koga opština operiše i izazove sa kojima se suočava.

2.5.1 Procena Rizika

Sve budžetske organizacije očekuje se da sprovode procenu rizika. Uputstva koja su utvrđena zahtevaju da registar rizika bude kompletiran za podržavanje efektivnog operativnog i strateškog upravljanja.

Pitanje 3 - Ne sprovođenje zahteva za Upravljanje rizikom - Prioritet srednji

Nalaz	Upitnik o samo-ocenjivanju popunjen od opštinskog osoblja, je potvrdio da opština još nije identifikovala značajne rizike koje bi pretili postizanje ciljeva i reagovanja u slučaju njihovog nastanka.
Rizik	Nedostatak efektivnog upravljanja rizikom će smanjiti kvalitet usluge prema građanima jer unutrašnja i spoljna pitanja utiču u to, ne adresiraju u adekvatno vreme. To jer pro aktivne potrebne akcije za sprečavanje uticaja takvih pitanja, neće se preduzeti na planirani i sistematski način.
Preporuka 5	Predsednik treba da osigura da nakon izrade jednog spiska rizika sa adekvatnim nivoima, direktna odgovornost za upravljanje rizikom delegirana kod jednog direktora koji u koordinaciji sa rukovodiocima jedinica će upravljati i izveštavati redovno o napretku procesa.

2.5.2 Menadžersko izveštavanje

Menadžment je realizovao niz unutrašnjih kontrola kako bi osigurao da finansijski sistemi pravilno funkcionišu. Važno je da one uključuju adekvatno izveštavanje kod menadžmenta radi omogućavanja efektivnog i pravovremenog odgovora prema identifikovanim operativnim problemima.

Pitanje 4 - Slabosti u Menadžerskim Kontrolama- Prioritet srednji

- Nalaz** Izveštavanje višem menadžmentu nisu bile formalizovane i dokumentovane na zadovoljavajući način. To je razlog zašto se nismo oslonili na kontrolama viših nivoa menadžmenta, jer nismo bili u stanju da proverimo od zapisnika sa sastanka predsednika, preduzetim merama i diskusija.
- Rizik** Slabi zahtevi odgovornosti i finansijsko izveštavanje slabog kvaliteta smanjuju efektivnost finansijskog upravljanja unutar opštine, rezultirajući slabostima na budžetskom procesu i efektivnosti troškova, smanjujući mogućnost da menadžment reaguje na vreme prema finansijskim izazovima, i potencijalno rezultiraju finansijskim gubitkom.
- Preporuka 6** Predsednik treba da izvrši pregled postojećih regulacija odgovornosti i zahteva za izveštavanje uspostavljeni nad opštinskim direktoratima i da implementira bolje aranžmane za postizanje specifičnih ciljeva i za poboljšanje dobrog upravljanja u celoj opštinu.

2.6 Sistem unutrašnje revizije

Jedinica Unutrašnje Revizije (JUR) deluje sa dva revizora, a direktor JUR-a suspendovan sa posla a Direktor JUR-a je suspendovan sa posla. Da bi izvršili efektivnu reviziju potreban je sveobuhvatni program rada koji odražava finansijske i ostale rizike za opštinu i pruža dovoljnu sigurnost nad efektivnosti unutrašnje kontrole. Godišnji plan rada za 2015 je izrađen na osnovu strateškog plana 2014-2016. JUR je planirao tokom 2015 da izvrši 12 revizija i nije imala devijacije sa tog plana. Sve revizije su završili na vreme i tokom ove faze pokrivene neke od glavnih oblasti. opštinski menadžment sprovodi formalan proces praćenja i adresiranja preporuka.

Pitanje 5 - Ne implementiranje preporuka JUR-a - Prioritet visoki

Nalaz	Postoje brojne slabosti u vezi sa aktuelnim operacijama JUR-a: <ol style="list-style-type: none">1. Rad JUR-a je fokusiran više na reviziju aktivnosti 2014 nego aktuelnim aktivnostima 2015 godine;2. Komitet Revizije je održao samo jedan sastanak tokom 2015 godine. U zapisniku sastanka Komiteta Revizije primećuje se da nije raspravljano za preporuke spoljnog revizora, a istovremeno nije bilo pokušaja da se ojača rad JUR-a uopšte; i3. Tokom 2015 godine, JUR je dao ukupno 50 preporuke od kojih 30 adresirane u potpunosti, 9 su adresirane delimično a 11 nisu sprovedene ili potrebno je vreme da se adresiraju.
Rizik	Fokusiranje rada JUR-a u prethodnim godinama povećava rizik da menadžment nema odgovarajuće procene o aktivnostima aktuelnih kontrola i da ne bude u stanju da reagira blagovremeno nad postojećim slabostima. Nedostatak jednog funkcionalnog Komiteta Revizije povećava rizik da se revizorske preporuke ne implementiraju i da kvalitet rada unutrašnje revizije ne postigne očekivane rezultate.
Preporuka 7	Da bi postigao maksimalnu dobit od usluge unutrašnje revizije, Predsednik treba da razmotri potrebu da se planovi unutrašnje revizije prilagođavaju zahtevima da unutrašnje revizija prati aktivnosti u tekućoj godini i da predlaže hitne mere poboljšanja. Takođe, Komitet Revizije treba da bude aktivniji u nadgledanju, izgradnju i jačanju uloge unutrašnje revizije.

3 Finansijsko Upravljanje i Kontrola

3.1 Uvod

Naš rad za Finansijsko Upravljanje i Kontrolu (FUK) izvan područja Upravljanja spomenutih u poglavlju 2, odražava detaljni preduzeti rad za sisteme prihoda i rashoda. Kao deo toga, mi smatramo upravljanje budžeta, pitanja nabavke i ljudskih resursa kao i imovine i obaveze.

3.2 Zaključak o Finansijskom Upravljanju i Kontrolu

Opština shvata značaj adekvatnog i jačeg sistema kontrole nad troškovima i prihodima. Međutim, kao rezultat nepoštovanja propisa i uputstva, naša revizija otkrila postojanje nekih slabosti u pogledu usklađenosti, koje se tiču nabavki, prihoda i ostalih troškova. To odražava nedostatak adekvatnog nadgledanja od strane opštine u spomenutim oblastima. Finansijsko upravljanje i efektivna kontrola zahtevaju procese pregleda i adekvatne smernice (standardne procedure operisanja) koje osiguraju potpuno sprovođenje lokalnih zakona, unutrašnjih pravila i ostalih procesa kontrole.

3.3 Planiranje i izvršenje budžeta

Mi smo razmotrili izvore budžetskih fondova za opštinu, trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama i prikupljene prihode. To je isticano na donjim tabelama:

Tabela 1. Izvori budžetskih fondova- izvršenje naspram budžeta (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ¹	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje
Izvori Fondova:	21,125,279	23,098,544	21,146,160	20,536,683	20,263,382
Grant Vlade -Budžet	17,730,728	18,048,803	17,984,147	17,232,343	16,980,919
Prenete iz prethodne godine ²	-	711,878	648,492	659,067	650,615
Sopstveni prihodi ³	3,394,551	3,394,551	2,217,268	2,566,106	2,456,879
Unutrašnje donacije	-	452,647	50,640	0	4,500
Spoljne donacije	-	490,665	245,613	79,167	170,469

Završni budžet je viši od početnog budžeta za 1,973,266€. Ovo je rezultat povećanja Granta Vlade od 318,075€ (za nadoknadu radnog staža), unutrašnjih donacija za 452,647€, spoljnih donacija za 490,665€ i prenesenim prihodima u iznosu od 711,877€.

¹ Završni Budžet - odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

² Sopstveni prihodi opštine koji nisu potrošeni u prethodnoj godini a preneti su u aktuelnoj godini.

³ Prijemi koje je entitet iskoristio za finansiranje sopstvenog budžeta.

Opština je tokom 2015 godine iskoristila 92% završnog budžeta sa poboljšanjem od 2% u poređenju sa 2014 godinom. Međutim, izvršenje budžeta za kategoriju ostaje na nezadovoljavajućim nivou, i u nastavku ćemo prikazati objašnjenja o trenutnom stanju.

Tabela 2. Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama- izvršenje naspram budžeta (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2015 Izvršenje	2014 Izvršenje	2013 Izvršenje
Troškovi fondova prema ekonomskim kategorijama	21,125,279	23,098,544	21,146,160	20,536,683	20,263,384
Plate i Dnevnice	12,670,000	13,034,542	13,002,566	11,925,237	10,482,665
Roba i Usluge	2,291,461	2,435,586	2,262,418	2,260,801	2,705,611
Komunalije	606,919	606,944	606,154	528,460	597,009
Subvencije i Transferi	365,000	366,840	359,212	428,300	599,233
Kapitalne Investicije	5,191,898	6,654,632	4,915,810	5,393,855	5,878,865

Objašnjenja o promenama u budžetskim kategorijama su date u nastavku:

- Budžetski planovi za kapitalne investicije u Opštini Peć za 2015 godinu su 6,654,632€, od kojih realizovano 4,915,810€. Uprkos porasta budžeta za kapitalne investicije tokom godine, samo 74% budžeta je potrošen. Planirani budžet za kapitalne investicije od sopstvenih prihoda i unutrašnje donacije ostao neutrošen.
- Povećanje budžeta za plate i dnevnice za 318,075€, je rezultat odluke vlade za pokrivanje 0.5% radnog staža. A povećanje u kategoriji robe i usluge uglavnom bila od prenesenih prihoda i donacija.
- Takođe, opštinski budžet je utrošen i kroz sudskih odluka i direktnih isplata od Trezora u iznosu od 517,804€.

Tabela 3. Sopstveni prihodi za budžet opštine - izvršenje naspram budžeta (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2015 Prijemi	2014 Prijemi	2013 Prijemi
Sopstveni prihodi	3,394,550	3,394,550	3,337,518	3,271,418	3,003,047

Planirani prihodi tokom 2015 godine su realizovani 98%. Sopstveni prihodi, preneseni i godišnje prikupljanje nisu potrošene u dobit građana, nego ostale neutrošene 1,183,637€.

Pitanje 6 - Slabo izvršenje budžeta za kapitalne projekte - Prioritet visoki

- Nalaz** Sopstveni prihodi poželjno je da se utroše u kapitalnim projektima. Opština, 26% plana od prihoda, planirala da potroši u kapitalne investicije gde uspela da potroši samo 15%. A potrošene je relativno visoka norma, 44% za operativne troškove kao: dežurstva i dodatke, robe i usluge, i subvencije i transfere.
- Rizik** Neadekvatno planiranje budžeta i nisko izvršenje će rezultirati nepostizanjem ciljeva organizacije i finansiranjem obaveza tekuće godine od budžeta naredne godine. Takođe, koncentrisanje prihoda u finansiranju operativnih troškova i ne potrošnja prihoda smanjuju sposobnost opštine u poboljšanju usluga za građane.
- Preporuka 8** Predsednik treba da osigura da je budžetska performansa sistematski nadgledana na mesečnom nivou i ovaj pregled identifikuje i adresira prepreke za izvršenje budžeta na planiranom nivou. Tamo gde je moguće da se pravi korekcija za smanjenje operativnih troškova, treba iste da se revidiraju za koncentrisanje u kapitalnim projektima.

3.4 Nabavka

Pravila nabavke imaju za cilj da osiguraju da se javni fondovi koriste na transparentan i efikasan način kako bi se postigla vrednost za novac. Zakonski okvir jasno utvrđuje prava, dužnosti i obaveze svih stranaka koje su uključene u upravljanju nabavkama. To uključuje zahtev za smanjenje rizika za neizvršenje ugovora i njihovog slabog izvršenja. To se postiže primenom jednog režima kažnjavanja u vezi sa slabom performansom kao i preko osiguranja izvršenja.

Tokom 2015 godine sprovedene ukupno 124 procedure nabavke u iznosu od 4,614,552€.

Pitanje 7 - Prekoračenje pozicija i snabdevanje van ugovora - Prioritet visoki

- Nalaz** Pozicije isplaćene za izgradnju vodovoda u selima regiona Lugu i Baranit, bile su veći od ugovorenih pozicija u iznosu od 52,338€, bez odgovarajućeg odobrenja ili dodatnog ugovora. Opština je platila i za 5 dodatnih pozicija za izgradnju vodovoda u selima regiona Lugu i Baranit u iznosu od 119,980€ koje nisu ugovorene. Ukupna vrednost tih isplata je 172,318€. Ovaj projekat za izgradnju vodovoda u selima regiona Lugu i Baranit u iznosu od 3,447,983€ je prekinut na osnovu nedostatka finansijskih sredstava iako ugovor finansijski ispunjen 79% do sada, ili 2,727,784€.

Rizik Primenjene kontrole u vezi sa sprovođenjem ovog ugovora su slabe. Iznos plaćanja od 172,318€ se ne zasniva na obaveze osnovnog ugovora, i kao takva, sadrži elemente neredovnih isplata. Kontrole nadgledanja radova i sertifikacije nisu bile efektivne, a samim tim ne zna se kad će projekat biti završen i koliko će koštati. Nije jasno da li je postignuta vrednost za novac.

Preporuka 9 Predsednik treba da razmotri razloge zbog kojih je došlo do propusta u sprovođenju ugovora i da predloži mere koje treba slediti do okončanja ovog ugovora. Takođe, kontrole sertifikacije treba ojačati, i sve uplate da se vrše nakon potvrde pozicije predviđenim ugovorom.

Pitanje 8 - Selektivno snabdevanje administrativnim materijalom - Prioritet visoki.

Nalaz Jedan okvirni ugovor za kupovinu administrativnog materijala za kancelariju prekoračen u nekoliko pozicija, a neki artikli nisu isporučeni uopšte, iako ugovor završava u trogodišnjem roku, dana 12.07.2016. Od naših ispitivanja testirali smo 9 od 220 ugovorenih pozicija i našli smo da su bili snabdevani 11,000 risa sa papirom A4 kao najčešći administrativni materijal od 7,000 koliko su bili ugovoreni. U četiri vrste tonera sa najvišem cenom je prekoračena ugovorena količina 520% za Toner LBP 600B cenom od 41€/komada, 124% za Toner 12A cenom od 33€/ komada, 485% za Toner 35A cenom od 35€/komada i 280% za Toner 85A cenom od 4.10€/ komada. Dok, četiri od 48 vrsta ugovorenih tendera sa cenom od 0.01€ nisu isporučeni nikad (TN 2 16Y; TN 2 16R; TN 2 16C i TN 2 16K). Opština nije bila u stanju da nam dokaže da li ima na upotrebi štampaće za 48 vrste Tонера.

Rizik Prevazilaženje nekih ugovorenih snabdevanja u količini nekoliko puta većim od ugovorenih, i snabdevanje nula količine za ostale ugovorene materijale, pokazuje ozbiljne slabosti u proceni potreba i povećava neizvesnosti o opravdanosti ovih snabdevanja. Prema tome, opštinski budžet potencijalno može biti oštećen zbog slabosti u procesu nabavke.

Preporuka 10 Gore identifikovane slabosti u vezi sa ovim nabavkama treba razmotriti i Predsednik treba osigurati da li povodom izrade Godišnjeg Plana nabavke, od svih jedinica obavljena realna procena potreba i da se svi ugovori sklapaju samo za potrebne materijale i količinu.

Pitanje 9 – Snabdevanja i usluge bez prethodnog ugovora /sporazuma – Prioritet visoki

- Nalaz** Okvirni ugovor za snabdevanje gorivom bio validan do dana 11.02.2015, a od tog datuma snabdevanje se obavlja na osnovu produženja ugovora od strane direktora nabavke, do novog ugovora i isplaćena vrednost nakon isteka ugovora je oko 293,005€.
- Usluge zastupanja i advokature u iznosu od 2,842€, izvršene su u 2014 godini, a ugovor potpisivan 2015 godine.
- Ugovor za “Održavanje otvorenih kanala, njihovo čišćenje i uklanjanje preostalog otpada” u iznosu od 9,833€ potpisivan dana 24.06.2015, a isplata je izvršena za izvedene radove od 10 do 30.06.2015.
- Opština, za službena putovanja u inostranstvo kupila avio-karte na keš umesto kupovine kroz procedure.
- Kod ugovora “Usluge kopiranja i štampanja administrativnih materijala za potrebe direktorata u OJS’ korišćene su procedure kvotiranja cene u mesto otvorenih procedura, kao što se zahteva od ZJN. U slučajevima Javnih Okvirnih Ugovora, Ugovoreni Autoritet treba da koristi jednu od procedure: Otvorenu; Ograničenu; ili Pregovaračku proceduru.
- Rizik** Gore navedeni nalazi opisuju brojne slabosti koje su pratile proces nabavke. One može rezultirati realnim rizikom da se javni fondovi ne koriste racionalno i da se ne postigne vrednost za novac.
- Preporuka 11** Predsednik treba da ojača kontrole nabavke i da se osigura da se procesi nabavke odvijaju u potpunom skladu sa određenim zakonskim pravilima i adekvatnim smernicama. Slučaj produženja snabdevanja gorivom bez važećeg ugovora treba razmotriti i takve prakse da se ne ponavljaju.

Pitanje 10 - Cena ili iznos na računu nije bilo u skladu sa ugovorenom cenom - Prioritet visoki

Nalaz Otkupna cena nafte sa 'Premiumom' nije tačno izračunata jer cena prevoza nije obračunata prema Administrativnog Uputstva Br. QRK 04/2014 za Određivanje Troškova Prevoza Uvezene Robe.

U četiri slučajeve su izvršene isplate bez neke potvrde od strane opštine da su usluge primljene. Ove isplate su izvršene za usluge čišćenje otpada 5,950€, snabdevanje čišćenjem 3,468€, poštarske usluge 12,600€, i čišćenje školskih objekata 251,752€.

Isplata izvršena EO za usluge šlepanja 50 vozila unutar grada, iz EUROEXPORTA do Tehničke Škole, kroz naplate udaljenosti od 30 Km za vozilo. Realna distanca do ove destinacije je oko 4 Km za vozilo, od kojeg zaključujemo da obaveza plaćanja bila 1300 Km puta 1.5€ za Km primećujemo da je faktura isplaćena 1,950€ više od 200 Km koliko je potrebno platiti.

Za kupovinu vatrogasnog kamiona, u sufinansiranju sa Japanskom ambasadam u Beču, opština je platila deo participacije od 40,500€, bez PDV, ne smatrajući da opština oslobođena iz ove vrste poreza.

Tokom implementiranja ugovora za snabdevanjem stoke, gravidne junice (5-7 meseci), dinamični plan isporuka nije poštovan i došlo do značajnih kašnjenja za koje opština nije izvršila kazne.

Tokom testiranja isplate mi smo naišli u 17 plaćanja, gde nalog za kupovinu pripremljen nakon prijema računa.

Rizik Kontrole sertifikacije u gore navedenim slučajevima nisu uspeli da spreče identifikovane nepravilnosti. Isplata računa za veće iznose od izvršenih radova ili primljenih snabdevanja, povećava rizik od fiktivnih isplata i finansijskih gubitaka. Ne tačni izveštaji prihvatanja radova ili snabdevanja od strane komisije za prijem radova povećavaju rizik da se isplate obavljaju i za radove/snabdevanja koje nisu obavljene.

Preporuka 12 Predsednik treba da obezbedi da će se ojačati kontrole sertifikacije, i nakon potvrde da su sva snabdevanja obavljena kroz jasnih izveštaja o primanju i u skladu sa uslovima ugovora, može da se proceduje isplata. U suprotnom, isplate ne treba da se sertifikuju.

3.5 Troškovi koji ne idu preko nabavke

Troškovi koji ne idu preko nabavke su troškovi za koje se ne primenjuju procedure nabavki. One se tiču komunalije, putne troškove i isplate sa su-finansiranjem.

Preporuke

Mi nemamo preporuke u ovoj oblasti.

3.5.1 Nadoknade (plate i dnevnice)

Plate i dnevnice se isplaćuju kroz centralizovanog sistema. Ključne kontrole koje potvrđuju tačnost i potpunost isplata su platni spiskovi potpisivanih od strane rukovodioca jedinica. Troškovi za plate tokom 2015 godine su bili 13,002,566€ ili 99.9% od planiranog budžeta.

Pitanje 11 - Slabosti u regrutaciji nastavnog osoblja - Prioritet visoki

Nalaz

Nedostatak unutrašnjih kontrola rezultirao sledećim slabostima:

Transfer javnih službenika u različitim funkcionalnim kategorijama, rang i korak plate, odnosno od položaja Visoki pravni zvaničnik u DZSZ u položaju Izvršnog Šefa u Administraciji GCPM.

Oglasi za nastavno osoblje otvoreni bez zahteva za nastavnike od strane odgovarajućih škola.

Nisu poštovane procedure oglasa za nastavnike povodom regrutovanja nastavnika, ne objavljivanjem oglasa u javnim novinama.

U nekoliko slučajeva su razvijene procedure intervjuisanja kandidata za zapošljavanje u prosveti od nepotpunih komisija testiranja.

Ugovor zaposlene je potpisivan u maju 2015, sa 8 meseci zakašnjenja, odnosno iz novembra 2014.

Primljeni radnik u dužnosti menadžera nabavke sa sporazumom za posebne usluge primljen je na osnovu Sporazuma o Saradnji sa AMKMK, s druge strane realizovao dve plate za puno radno vreme u javnim institucijama. Sporazum je sklopljen samo za 3 meseci, a nastavlja sa radom i nakon isteka ovog roka.

Rizik

Nedostatak unutrašnjih kontrola u sprovođenju zakona i uredbe povezanih sa osobljem i kategorijom Plate i dnevnice dovodi do rizika osporavanja oglašanih položaja i može izazvati finansijski gubitak za opštinu.

Preporuka 13 Predsednik da preduzme konkretne mere za osiguranje redovno izveštavanje departmenta i da osigura sveobuhvatne izveštaje iz departmenta ljudskih resursa i da obezbedi regularan proces u vezi sa regrutovanjem i upravljanjem osoblja u opštini.

3.5.2 Subvencije i Transferi

Opština tokom 2015 godine je subvencionirala ne-javne entitete i pojedinačne korisnike u iznosu od 358,000€ od 365,000€ koliko je planirao za ovu kategoriju ili 98% budžeta. Troškovi uglavnom su vezani sa podrškom kulturne i sportske aktivnosti, ili trenutnu pomoć.

Mi smo testirali pet uzoraka koji su pokazali sledeće nedostatke:

Pitanje 12 – Nepotpuni kriterijumi Uredbe i ne-izveštavanje od strane korisnika subvencija - Prioritet visoki

Nalaz Opštinska unutrašnja uredba za dodelu subvencija nije utvrdila jasne kriterijume o dodelu ili odbijanju subvencija.

Opština je dodelila FK “Besa” subvencije u iznosu od 18,500€. Zahtevom Kluba, za ovu subvenciju nije povezivao neki konkretan plan kako će se trošiti ta sredstva koji deo troškova FK „Besa” će biti pokriveni od strane subvencija.

Opština je dodelila za NVO “Anibar” subvencije u iznosu od 10,000€, za projekat za šestu ediciju projekcije animiranih filmova u Peći u iznosu od 122,867€. Na zahtev NVO “Anibar” za ovu subvenciju nije prikao nikakav konkretan plan gde će sredstva biti istrošena i koji deo troškova šestog izdanja prikazivanja animiranih filmova u Peći će biti pokriveni od strane subvencija.

Opština je subvencionirala NVO “Mehmet Shoshi” iz Peći u iznosu od 34,400€ za podizanje bista nekoliko heroja Peći, a nije odredila rokove završetka radova i kriterijume, ili jedan stručni autoritet za prijem materijalnog umetničkog kvaliteta bista.

Subvencija od 4,500€, dodatna sredstva za regulisanje metalne ograde grobova u seli Velika Jablanica desilo se u 2014 godini, dok odobrenje za ovu subvenciju desilo u 2015 godini.

Ne svi korisnici obezbedili potvrdu o registraciju NVO-a ili drugi dokaz koji dokazuje javni cilj nagrađenog projekta subvencijom.

- Rizik** Nedostaci u upravljanju i dodelu subvencija povećavaju Rizik od ne korišćenja fondova u skladu sa planiranim namenama. Odobrenje/odbijanje zahteva za subvencije u nedostatku jasnih kriterijuma za njihovu odelu, povećava rizik od subjektivizma i transparentnosti u dodelu subvencija i nepostizanjem određenih ciljeva.
- Preporuka 14** Predsednik treba da postavlja jasne kriterijume o korišćenja/odbijanja zahteva za subvencije. Da se obezbedi da povodom dozvoljenih subvencija da se traži da se sastavljaju opisne izveštaje pripremljeni dokazima i računima za opravdanost troškova i da se prate aktivnosti za koje su dozvoljene subvencije.

3.6 Prihodi

Prikupljeni prihodi od strane opštine u 2015 godini su bili 3,337,518€, ili oko 98% planiranog budžeta. Prihodi su realizovani uglavnom iz poreza na imovinu, građevinske dozvole, prihodi iz kirije, prihodi iz administrativnih taksi itd. Postoji potreba za poboljšanje u nekim procesima i kontrolama koji se tiču planiranju i prikupljanju prihoda, s ciljem povećanja prihoda i osiguranja tačnosti i potpunosti izveštavanja.

Pitanje 13 – Neadekvatno planiranje i disparitet prihoda – Prioritet visoki

Nalaz Za 2015 godinu, opterećenje ta porez na imovinu bila 1,826,986€, a prikupljeno je 1,374,377€ od kojih 56,442€, bile su kamate i kazne i 427,228€ isplate poreza iz prethodnih godina. Opština je planirala da se inkasiraju 1,500,000€, što je bilo u suprotnosti sa opterećenjima za 2015 godinu.

Prihodi od poreza na imovinu prema sistemu u Ministarstvu Finansija su veći od registrovanih u ISFUK za iznos od 28,726€. Do kraja revizije, napori za harmonizaciju razlika između opštine i Ministarstva Finansije nisu rezultirali traženim pojašnjenima.

Planiranje prihoda od poslovnih dozvola, prodaje robe i usluga, građevinske dozvole i inspeksijskih taksi je ambiciozno i nije nikako u skladu sa kapacitetom prikupljanja. Takođe, opština nema jasnih registra o objektima i drugih zakupljenih imovina.

Tokom razmatranja plana za porez na imovinu, identifikovali smo da nije uključen u planu proveru 1/3 teritorije za revalorizaciju imovine, kao što se zahteva administrativnom uputstvom br. 03/2011 o prikupljanju i registraciju informacija poreza na imovinu.

- Rizik** Ne izmirenje ukupnog prihoda od poreza na imovinu sa totalom predstavljenom u GFI, povećava rizik da opština ne može da kontroliše u potpunosti sistem sopstvenih prihoda. Planiranje bez oslanjanja na analizu dominantnih ekonomskih tendera i potencijala na osnovu jedinice i stanovništva, može da dovede do slabog planiranja budžeta. Dalje, ne verifikacija objekata ograničava preuzimanje informacija za realnu osnovu opterećenja sa porezom i da izaziva finansijski gubitak za opštinu.
- Preporuka 15** Predsednik da uspostavi dodatne unutrašnje kontrole u oblasti prikupljanja, izmirenja, i izveštavanja sopstvenih prihoda. Predsednik treba da osigura da se povodom pregleda budžeta izvrši prilagođavanje planiranja prihoda, na osnovu trenda prikupljanja ranijih perioda i složenosti postojećih operacija. Takođe, kancelarija poreza na imovinu da koristi sve resurse za verifikaciju imovine.

3.7 Imovine i obaveze

3.7.1 Kapitalna i ne kapitalna imovina

Upravljanje imovinom je značajni deo finansijskog upravljanja i kontrole na javnom sektoru. Dobro upravljanje imovinom zahteva da opština ima pogled na potpunost imovina, njihove procedure kontrole i upravljanja i redovno ažuriranje promena u njenim registrima.

Opština Peć nije napravila poboljšanja što se tiče registraciju opštinskih imovina na osnovu preporuka iz prošle godine. Sva značajna pitanja o imovini su tretirana u sekciji 1.3 Značajni rizici u Godišnjim Finansijskim Izveštajima.

Neto vrednost registrovane imovine u ISFUK u 2015 godini, bila 309,863,016€, i obelodanjivana u GFI.

Pitanje 14 - Nepotpuni registri opštinske imovine - Prioritet visoki

- Nalaz** Tokom 2015 godine u ISFUK, registrovane su samo 17 stavke u iznosu od 4,621€, a ukupna vrednost Kapitalnih Investicija tokom 2015 bila 4,915,810€, što znači da postoji imovine koje nisu uključene na registar. Kao primer investicija koje nisu registrovane u ISFUK su: investicije za vodovod u selu Lugu i Baranit 1,577,711€ i su-finansiranje za restaurisanje Stare Čaršije 73,196€. Komisija za inventarizaciju imovine je formirana, ali ista nije završila inventarizaciju. Takođe registracije u e-imovinu nisu bile potpune.

- Rizik** Nepotpuni registar imovine otežava identifikaciju imovine da potvrdi njihovu postojanje, i povećava rizik od njihovog gubitka, zloupotrebe i neovlašćene upotrebe.
- Preporuka 16** Predsednik treba da formira komisije za ispravnu i potpunu procenu svih ne finansijskih imovina i da nadgleda rezultate procenjivanja. Službenik za upravljanje imovinom i angažovani službenici u prihvatanju opštinske imovine da efektivno komuniciraju radi izbegavanja ne sprovođenja zahteva uredbe i ne konsolidacije vrednosti imovine.

3.7.2 Tretiranje potraživanja

Opština nije uspeła da prikupi sve dugove za koje ponudila usluge. Struktura potraživanja se sastoji uglavnom od: Poreza na imovinu, prihodi od kirije i poreza na aktivnosti poslovanja. Nedostatak adekvatnih politika i konkretnih mera za prikupljanje nagomilanih prihoda rezultirao visokim nivoom računa potraživanja. Međutim, važno je istaknuti da zakon o opraštanju dugova mogao uticati na pad stope inkasiranja preostalih dugova iz prethodnih godina.

Pitanje 15 – Pod izjava potraživanja - Prioritet visoki

- Nalaz** Opština je izjavila značajne iznose potraživanja iz poreza na imovinu, poslovne takse i zakupa, u iznosu od 14,473,940€, što za razliku od prethodne godine 14,947,010€ su bili za 473,070€ niže.
- Rizik** Nedostatak konkretnih mera za prikupljanje potraživanja može rezultirati povećanjem tih računa, a samim tim i finansijski gubitak za opštinu. Dakle, ovo smanjuje fleksibilnost opštine prema planiranim troškovima koji se finansiraju iz sopstvenih prihoda.
- Preporuka 17** Predsednik treba da razmotri stanje ovih računa, da analizira razloge za akumulaciju tih značajnih iznosa i da preduzme efektivne akcije za povećanju stope prikupljanja. Proces sistematskog nadgledanja mera i politika za povećanje prikupljanja, treba da budu takođe deo redovnih pregleda menadžmenta.

3.7.3 Tretiranje dugova

Izveštaj neizmirenih obaveza prema dobavljačima na kraju 2015 godine je bio 827,817€. Ove obaveze su prenesene za isplatu u 2016 godini. Opština nije imala definirani sistem za upravljanje potraživanjima. S druge strane, na kraju 2015 godine opština je imala 1,183,637€ sopstvenih prihoda prenesenih u 2016 godini.

Pitanje 16 – Nedostatak dobrih kontrola za upravljanje obaveza - Prioritet srednji

Nalaz Ove godine, neizmirene obaveze su deklarirane u iznosu od 827,817€, što upoređujući sa prethodnom godinom bile 609,000€ ili 26% manje. Kontingentne obaveze postale su 862,680€ od 665,570€ koliko su bile u 2014 godini, od kojih samo jedna obaveza bila 390,000€, nadoknada štete, a ostali deo od oko 472,680€ bile za 18 ostalih subjekata prirode uglavnom nadoknade štete ili preostali dugova od ranije.

Rizik Nedostatak finansijske discipline za upravljanje ovih računa predstavlja i osnovu za zabludu za budžet naredne finansijske aktivnosti. Visoki nivo neizmirenih obaveza i povećanje kontingentnih obaveza, povećava rizik da budžet bude predmet direktnih izvršenja od strane MF i sudskih odluka.

Preporuka 18 Predsednik treba da razmotri stanje neizmirenih obaveza, da bi odredio konkretne mere za adresiranje identifikovanih pitanja, i da se isplate vrše u okviru vremenskih ograničenja određenih finansijskim pravilima. Za tretiranje kontingentnih obaveza u koordinaciju sa Zakonskim Zastupnikom Opštine, treba da preduzme pregled stanja obaveza kako bi odredio prioritet plaćanja, izbegavajući direktnih izvršenja od strane MF-a i sudova.

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku

Dodatak I: Pristup i metodologija revizije

Odgovornost Revizora i onih koji su odgovorni za upravljanje su detaljno prikazani u Mišljenju koje je utvrđeno u poglavlju 1.2 ovog izveštaja.

Dok je mišljenje revizije ključni rezultat našeg rada, ovaj izveštaj odražava celovitost našeg rada s posebnim fokusom i na Pitanja Upravljanja uključujući i Finansijsko Upravljanje i Kontrolu. Ovo poslednje se zasniva u našem širem programu revizije usklađenosti koja se zasniva na riziku.

Opšti sažetak ima za cilj da prikaže glavne nalaze revizije i ključne akcije za koje se Predsednik treba osigurati da su preduzete zarad adresiranja identifikovanih slabosti upravljanja/kontrole.

Detaljni izveštaj pruža opšti sažetak nalaza naše revizije sa posebnim naglaskom na utvrđivanje razloga nalaza revizije i za pružanje odgovarajućih preporuka za njihovo adresiranje. Da bi bio potpuniji, mi smo uključili identifikovana pitanja tokom predrevizije tamo gde je to bilo relevantno. Naši nalazi su definisani kao:

Visokog prioriteta - Pitanja koja se ukoliko ne adresiraju mogu rezultirati na materijalne slabosti u unutrašnjoj kontroli i gde preduzeta akcija će pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola; i

Srednjeg prioriteta - Pitanja koja mogu i da ne rezultiraju materijalnim slabosti, ali gde će preduzeta akcija takođe pružiti mogućnost za poboljšanje efikasnosti i efektivnosti unutrašnjih kontrola.

Nalazi koji se smatraju niskog prioriteta su posebno izveštavani finansijskim osobljem.

Naše procedure su uključile jedan pregled unutrašnjih kontrola i sistema računovodstva i supstancijalne testove pridružene njima samo u onoj meri koje se smatraju potrebnim za efikasno izvršenje revizije. Nalazi revizije ne treba da se smatraju kao da predstavljaju jednu sveobuhvatnu izjavu svih slabosti koje postoje, ili svih poboljšanja koje mogu da se izvrše na sistemima i procedurama koje su funkcionisale.

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane KGR

(odlomak od MSVIR 200)

Oblik mišljenja

147. Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije ukoliko** se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Ukoliko revizor zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalno pogrešnih prikazivanja grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja, revizor treba da izmeni mišljenje revizije na izveštaju revizora u skladu sa odeljkom “Određivanje vrste modifikacije mišljenja revizora”.

148. Ukoliko finansijski izveštaji pripremljeni u skladu sa zahtevima okvira prikazivanja, ne postignu pravično prikazivanje, revizor treba da razmotri pitanje sa menadžmentom, i na osnovu zahteva primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i načina na koji je to pitanje rešeno, da odredi da li je neophodno da se izmeni mišljenje revizije.

Modifikacije mišljenja revizije na revizorski izveštaj

151. Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorski izveštaj ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalno pogrešnih prikazivanja, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja. Revizori mogu izdati tri vrste modifikovanih mišljenja revizije: kvalifikovano mišljenje, protivno mišljenje i odricanje od mišljenja.

Određivanje vrste modifikacije na mišljenje revizora

152. Odluka u vezi sa vrstom modifikovanog mišljenja revizije je prikladno u zavisnosti od:

- Prirode pitanja koje je dovelo do modifikacije – što podrazumeva, da li su finansijski izveštaji materijalno pogrešno prikazivani ili, u slučaju da je bilo nemoguće prikupiti dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, moglo je doći do pogrešnog materijalnog prikazivanja; i
- Sud revizora o rasprostranjenosti uticaja ili mogućih uticaja pitanja na finansijskim izveštajima.

153. Revizor treba da izrazi **kvalifikovano mišljenje ukoliko**: (1) nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih i prikladnih dokaza revizije, revizor zaključuje da materijalno pogrešna prikazivanja, pojedinačno ili zajednički, su materijalne, ali nisu rasprostranjene, na finansijskim izveštajima; ili (2) revizor nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži jedno mišljenje revizije, ali zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne ali ne i rasprostranjene.

154. Revizor treba da izrazi **protivno mišljenje ukoliko**, nakon dobijanja dovoljno odgovarajućih dokaza revizije, revizor zaključuje da se materijalno pogrešna prikazivanja, pojedinačno ili zajednički, su materijalne i rasprostranjene na finansijskim izveštajima.

155. Revizor treba da izrazi **odricanje od mišljenja ukoliko**, pošto nije bio u stanju da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije na osnovu kojih može da podrži mišljenje revizije, revizor zaključuje da uticaj na finansijskim izveštajima bilo kojih neotkrivenih netačnih tvrdnji mogu biti materijalne i rasprostranjene. Ukoliko nakon prihvatanja angažovanja, revizor postaje svestan da je menadžment nametnuo ograničenje na delokrug revizije za koju revizor smatra da će verovatno dovesti do potrebe izražavanja kvalifikovanog mišljenja ili odricanje od mišljenja o finansijskim izveštajima, revizor treba da zahteva od menadžmenta da ukloni to ograničenje.

Ukoliko revizor daje modifikovano mišljenje, revizor će takođe modifikovati naslov kako bi odgovarao vrsti izraženog mišljenja revizije. MSVIR 1705 pruža dodatna uputstva o specifičnom jezičnom izražavanju koje će se koristiti kada se izdaje mišljenje i kada se opisuje odgovornost revizora. Takođe sadrži ilustrovane primere izveštaja.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorski izveštaj

157. Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će uključiti jedan paragraf o Naglašavanju Pitanja u revizorski izveštaj. Naglašavanje Pitanja će se odnositi na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

158. Paragraf o Naglašavanju Pitanja treba:

- Da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- Da se koristi naslov "Naglašavanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- Da uključi jasnu referencu na pitanje koje se naglašava i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- Ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na naglašeno pitanje.

159. Ukoliko revizor smatra neophodno komuniciranje jednog pitanja, osim one koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku cilju shvatanja revizije, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi pasus sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj pasus treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Dodatak III: Preporuke iz prethodne godine

Komponenta revizije	Date preporuke	Implementirane	Adresirane ali ne implementirane	Ne adresirane
Finansijski izveštaji Nepravilne klasifikacije	Da plan za izradu GFI 2015 godine uključuje kritičan pregled od strane menadžmenta, sa posebnim fokusom na područja sa velikim rizikom ili područja gde su identifikovane greške u prethodnim godinama. Izjava data od Predsednika Opštine i GAS-a se ne treba dostavljati osim ukoliko na nacrt GFI su primenjene sve potrebne kontrole. Nepravilne klasifikacije su identifikovane i obelodanjivane pre dostavljanja GFI u Vladi. Jedan adekvatni proces planiranja i budžetskog izvršenja, bila bi potrebna mera za eliminisanje takve slabosti.		Delimično U GFI i ove godine bilo greške u predstavljenim stavkama (vidi deo 1.4)	Nepravilne klasifikacije su se desile i u 2015 godini i obelodanjivane nepravilnih klasifikacija nije izvršeno.
Preporuke iz prethodne godine	Plan delovanja za adresiranje datih preporuka od KGR za 2014 godinu i preporuka koja nisu adresirana iz 2013 godine da odredi na specifičan način odgovorno osoblje, vremenski rok i potrebne akcije za sprovođenje preporuka. Početni fokus ovog plana treba da budu najvažnija pitanja..			Ne nadgleda se formalno sprovođenje preporuka. Neke preporuke su ostale ne sprovođene.
Dobro upravljanje	Predsednik Opštine treba da razmatra sadašnja uređenja upravljanja i zahteve koji se povezuju sa njihovim izveštavanjem. Neispunjeni zahtevi treba da se primenjuju do kraja 2015 godine. Kvalitet			Deo upravljanja rizika nije adresirana. Opština nije

	<p>povezanih pitanja, kao što je unutrašnje izveštavanje, treba da se pregledaju na kritičan način radi dokumentacije su primenjene efikasne akcije za osiguranje efektivnog operativnog upravljanja opštine i dostizanje strateških ciljeva.</p> <p>Predsednik Opštine treba da analizira opravdanost tako velikog broja kvotacija cena, sa posebnim naglaskom u slučajevima kada za iste troškove postoji ugovor sa otvorenom procedurom. Predsednik treba da ojača kontrole kod planiranja i obavljanja nabavki, obezbeđujući da za troškove iste prirode će se koristiti otvorene procedure za dostizanje veće vrednosti za potrošeni novac.</p>		<p>Nedostaje jedna analiza u vezi razloga zašto toliki broj kvotiranja, ali u 2015 bilo manji broj kvotiranja.</p>	<p>uspostavila formalne linije izveštavanja.</p>
Budžet	<p>Predsednik Opštine treba da osigura sistematičan nadzor budžetske performanse na redovnim mesečnim osnovama radi osiguranja očekivanog nivoa budžetskog izvršenja i efektivnog korišćenja sopstvenih prihoda. Svio troškovi treba da se planiraju i klasifikuju na prikladnim kodovima/kategorijama i da se obelodanjuju pravilno na GFI 2015 godine.</p>		<p>Nedostaje pisana i sistematska analiza ali su primećeni napori za nadgledanje budžetske performanse.</p>	
Prihodi	<p>Predsednik Opštine treba pokrene jednu analizu o razlozima za značajna ne usaglašavanja između planiranja, inkasiranja i fakturisanja prihoda. Trend prihoda tokom prethodnih godina treba da se uzme u obzir, dok primena slabih kontrola sa gledišta upravljanja (prenos prihoda u narednoj godini) treba da se poboljša. Takođe, kontrole treba da se ojačaju, radi osiguranja da će sve institucije opštine inkasirati prihode koja se predviđaju zakonom i</p>		<p>Delimično Bilo je napora za poboljšanje prikupljanja opštinskih prihoda. A prenos prihoda samo što je povećan iz prošle godine.</p>	

	iste da se deponiraju na račun opštine. Treba da se prikazuje prikladno rešenje do kraja 2015 godine.			
Troškovi kroz nabavku	Predsednik Opštine treba da osigura jačanje kontrole nabavke tokom procene tendera i prijema radova i snabdevanja, radi osiguranja da izvršene isplate su samo za primljene radove/ snabdevanja koja ispunjavaju zahteve tendera. Sa druge strane svi troškovi treba da idu kroz adekvatne procedure nabavke, radi osiguranja vrednosti za potrošeni novac. Predsednik treba da obezbedi da procena potreba se obavlja na osnovu adekvatnih analiza radi izbegavanja prekoračenja planiranih troškova.		Delimično Predsednik je formirao stručni tim koji se bave procenom i kontrolom radova. Tokom 2015 pojavili se nekoliko slabosti u ovoj oblasti.	
Troškovi koji ne idu kroz nabavku	Predsednik Opštine treba preispitati racionalnost iza praksi stupanja u ugovore i izvršenja prevremenih isplata mnogo pre početka projekata. štaviše, sporazumi treba da obezbede prikladno izveštavanje o finansijama i rezultatima tokom faze sprovođenja, formirajući osnovu za nadgledanje. Završni izveštaji treba da se objavljuju obezbeđujući transparentnost i odgovornost..		Delimično Mi nismo naišli na isplate pre početka projekata. Izveštavanja su nedostala u slučajevima sporazuma o su-finansiranju projekata.	
Plate i dnevnice	Predsednik Opštine treba da pokrene analize o razlozima zašto nisu poštovane procedure regrutacije u identifikovanim slučajevima i da obezbedi da će ovo ostati izolirani slučajevi. Kontrole tokom regrutacije treba da se ojačaju i proces treba da se nadgleda od Predsednika radi osiguranja da se primaju samo kandidati koji ispunjavaju predviđene kriterije.			Ne, nije implementirana. Nedostaci su primećeni tokom revizije regrutovanja tokom 2015 godine.

	Predsednik Opštine treba da pregleda odluku za imenovanje direktora GCPM-a i da obezbedi da se sve regrutacije obavljaju u potpunom skladu sa pravnim zahtevima. Kontrole u vezi sa isplatom osoblja u obrazovanju treba da se ojačaju radi osiguranja da su sve isplate podržane dovoljnim dokazima u skladu sa finansijskim pravilima.	Da Tokom procesa regrutovanja direktora GCPM-a razvijen je proces regrutovanja i izabran direktor.		
Subvencije i Transferi	Predsednik Opštine treba da obezbedi preispitivanje kontrola procesa za dodelu subvencija kako bi se svi troškovi za subvencije biti obavljena u skladu sa unutrašnjom uredbom i doprinose dostizanju ciljeva opštine. Svi korisnici treba da dostave povratne izveštaje opštini radi osiguranja vrednosti za potrošeni novac i izbegavanje mogućnosti za prevare. Predsednik treba da obezbedi da mogući slučajevi sukoba interesa će se izbegavati i neće se ponoviti ubuduće.		Delimično Opština je nacrtala novu uredbu a što se tiče nadgledanja subvencija još postoje predmeti koje nisu adresirale. Takođe primetili smo ne regularnostiu kategoriji subvencija tokom revizije 2015 godine.	
Imovine	Predsednik treba da osigura efektivan proces registrovanja celokupne imovine, određujući ključne uloge koje u ovom procesu mogu imati Direkcija za Katastar, prikupljanjem i izveštavanjem svih podataka o imovini u vlasništvu opštine. Zatim, posebna komisija treba da izvrši procenu identifikovane imovine i nakon kritičnog pregleda od strane Predsednika, izveštaj da se dostavi službeniku imovine radi procesiranja potrebnih registrovanja u sistem ISUFK (modul imovine). Takođe, komisije za inventarizaciju i procenu imovine treba da se osnuju svake godine u adekvatno vreme kako bi se obavila potpuna inventarizacija radi potvrđivanja postojanosti			Ne Nasleđene imovine nisu registrovane, takođe misu registrovane ni kupovine.

	imovine (posebno pokretne imovine). Sve aktivnosti treba da se obavljaju pre nego se GFI za 2015 godinu se budu dostavili.			
Računi potraživanja	Predsednik Opštine treba pokrenuti analizu o razlozima za visok nivo potraživanja i da ojača kontrole radi sprečavanja njihovog daljnjeg povećanja. Treba da se uvodi adekvatna strategija i mehanizmi koja omogućavaju prikupljanje istorijska potraživanja, uključujući i pravne mere.		Delimično Preduzeti koraci za prikupljanje dugova i upravljanje prihoda. Primećene su slabosti i tokom 2015 godine.	
Obaveze	Predsednik Opštine treba da ojača kontrole upravljanja, obezbeđujući detaljno i realno planiranje budžeta i da se korišćenje fondova vrši na osnovu jasnog plana toka novca, ne prekoračujući u nikakvoj situaciji dodeljene fondove prema ekonomskim kategorijama. Za tretiranje akumuliranih dugova, Predsednik treba da predstavlja jedan plan gde se predviđaju konkretne mere za postepeno otpisivanje opštinskih dugova. Ovaj plan treba da se nadzire direktno od Predsednika opštine.		Delimično GFS ne proverava izjave rukovodioca jedinica povodom identifikacije neizmirenih računa.	
Unutrašnja revizija	Predsednik Opštine treba da osigura da KR preuzima pro-aktivnu ulogu kako bi se dobila maksimalna korist od aktivnosti unutrašnje revizije. KR treba da pregleda na kritičan način izvore, planove i rezultate JUR-a i da doprinese opštem poboljšanju upravljanja opštine. Predsednik treba da uspostavi redovnu komunikaciju sa JUR-om za sprečavanje grešaka i nepravilnosti na finansijskim i operativnim sistemima opštine.			Nivo implementacije preporuka je i dalje niski. Komitet Revizije nije bio dovoljno funkcionalni tokom 2015 godine